

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

betreft: urgente oproep om regie te voeren op leenrechtvergoedingen

Amsterdam, 21 juni 2021

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Met deze open brief doen wij een urgente oproep aan u om regie te voeren op de leenvergoedingen, met name voor uitleningen via het dBos (Bibliotheek op School) programma. Schrijvers, illustratoren en uitgevers zijn al jaren de dupe van het feit dat er geen passend systeem voor leenrechtvergoedingen is voor uitleningen van jeugdboeken via schoolbibliotheken of Bibliotheken op School (dBos). De rechthebbenden zijn het slachtoffer geworden van de voortdurende discussies over de vraag hoe het leenrecht voor uitleningen van jeugdboeken via de school structureel geregeld moet worden. En van de pijnlijke stilte over de vraag hoe de rechthebbenden gecompenseerd worden voor de misgelopen vergoedingen in de jaren waarin werd gediscussieerd. Op 28 mei 2019 vroegen wij reeds uw aandacht voor dit probleem. Wij vragen u nogmaals om krachtig regie te nemen op dit dossier.

Het dossier van de leenrechtvergoedingen voor de uitleningen van jeugdboeken via de schoolbibliotheek of de Bibliotheek op School is bekend bij u en bij uw ministerie. U heeft herhaaldelijk aangegeven dat u ziet dat er een probleem is en dat u vindt dat er een faire vergoeding voor de schrijvers, illustratoren en uitgevers van jeugdboeken moet komen. Toch is het nog steeds niet tot een oplossing gekomen.

Als makers van jeugdboeken hebben wij keer op keer aangegeven dat wij alle initiatieven op het gebied van leesbevordering van harte steunen, ook het dBos-programma. Maar dit kan niet ten koste gaan van de makers van de jeugdliteratuur die we allemaal zo essentieel achten voor de ontwikkeling van jonge mensen.

Wij begrijpen dat inmiddels alle partijen die bij dit dossier betrokken zijn, er ook van overtuigd zijn dat het Leesoffensief alleen goed van de grond kan komen als ook de leenvergoedingen op een goede manier geregeld zijn. We begrijpen ook dat de ambities van het Leesoffensief en het dBos-programma niet zomaar geregeld en gefinancierd zijn. Maar we hebben de stellige overtuiging dat er nu bereidheid bij alle partijen is om een toekomstbestendig stelsel te ontwikkelen waarin ook de leenvergoedingen voor jeugdboeken goed geregeld zijn. Maar die bereidheid is niet genoeg. Wij vragen u met klem om regie te nemen op dit proces om te bevorderen dat er eindelijk daadwerkelijk resultaat wordt geboekt. Het uitgangspunt daarbij moet volgens ons zijn: niet meer praten, maar doorpakken.

Voordat een structurele regeling echter succesvol kan worden opgezet, moet er ook een streep onder het verleden kunnen. Uit onderzoek van Ecorys bleek dat de rechthebbenden over de jaren 2017, 2018 en 2019 een bedrag van 4,2 miljoen euro aan vergoedingen zijn misgelopen als gevolg van de uitrol van dBos. Daarin is het bedrag voor 2020 nog niet meegerekend. De makers hebben recht op compensatie voor deze misgelopen bedragen. Tot dit moment is hiervoor geen oplossing gevonden door de betrokken partijen en lijkt de gang naar de rechter nog de enige optie. Dat zal ook het vinden van een structurele oplossing belemmeren en daarmee onbedoeld het Leesoffensief afremmen. Daarbij is niemand gebaat.

Daarom roepen wij u met klem op om regie te nemen op dit dossier door vaart te maken met een structurele oplossing voor de Bibliotheek op School, inclusief een billijke vergoeding van het leenrecht. En bovenal door op korte termijn een oplossing te (helpen) vinden voor de compensatie voor de afgelopen jaren, zodat alle partijen weer van harte aan de slag kunnen om alle kinderen en jongeren van Nederland te inspireren met jeugdliteratuur, ongeacht of zij deze aangeboden krijgen via de bibliotheek, de schoolbibliotheek of de Bibliotheek op School.

Wij hopen dat u op zeer korte termijn actie wilt ondernemen en staan klaar om hierover in gesprek te gaan.

Hoogachtend,

Auteursbond

Maria Vlaar
voorzitter

Groep Algemene Uitgevers

Martijn David
algemeen secretaris

Beroepsorganisatie
Nederlandse Ontwerpers

Madeleine van Lennep
directeur

c.c. Vaste Kamercommissie voor OCW
Stichting Leenrecht